

Tropem wielkich Piastów – trasa tematyczna

Szlak Piastowski prowadzi przez miejsca związane z początkami Polski. Podziwiamy pozostałości książęcych i królewskich siedzib, chłoniemy atmosferę wiekowych świątyń fundowanych przez władców, zachwycamy się bezcennymi zabytkami wydobytymi przez archeologów. Tak poznajemy historię ludzi, którzy budowali nasze państwo, władców wybitnych, co nie znaczy, pozbawionych wad.

Trasa: Tropem wielkich Piastów to propozycja dla wszystkich, którzy chcieliby zwiedzać obiekty na szlaku według klucza biograficznego, którzy z relikwów przeszłości, z dzieł sztuki, za pomocą multimedialnych narzędzi i odrobiny wyobraźni chcieliby wydobyć obraz piastowskich władców w ich momentach triumfu i życiowych dramatów. Trasa zaczyna się w Poznaniu, w którym rezydował Mieszko I, pierwszy historyczny władca Polski, a kończy na Kujawach, w Kowalu, gdzie urodził się Kazimierz Wielki, ostatni król z dynastii Piastów.

Poznań

Kościół NMP. Ostrów Tumski wiąże się z pierwszym historycznym władcą z dynastii Piastów **Mieszkim I**. Pozostałości po okazałej siedzibie księcia kryją się pod ziemią, częściowo pod gotyckim kościołem NMP. W palatium, zbudowanym ok. 960 r., znajdowały się: sala reprezentacyjna, skarbiec, kancelaria, a na piętrze – prywatne pokoje władcy i jego rodziny. Do pałacu przylegała kaplica oraz pracownia złotnicza. Przez prawie trzysta lat poznańska rezydencja była świadkiem wielu wydarzeń: narodzin przyszłych książąt i królów, chrzcin, wesel

Relikwii grobów Mieszka I i Bolesława Chrobrego w podziemiach katedry poznańskiej
fot. Zbigniew Szmidt



i śmierci. W kaplicy być może została pochowana **Dobrawa**, żona Mieszka I, a może i sam książę? Tego nie wiemy.

Katedra. Być może Mieszko I spoczął po śmierci w katedrze, podobnie jak jego syn **Bolesław Chrobry** oraz kilku innych władców z dynastii Piastów – przypomina o nich napis w posadzce nawy głównej. Szczątki wydobyte z grobów, których pozostałości można zobaczyć w podziemiach katedry, złożono w sarkofagu Mieszka I i Bolesława Chrobrego w Złotej Kaplicy. W innej kaplicy, Królewskiej (św. Stanisława), pochowano **Przemysła II** i jego ukochaną żonę **Rykę**.

Rezerwat Archeologiczny Genius loci. Palatium z kaplicą oraz katedra znajdowały się w grodzie, którego początki sięgają przełomu IX i X w., potem rozbudowanym. Otaczały go potężne wały, których fragment możemy zobaczyć w rezerwacie archeologicznym.

Brama Poznania. O historii grodu i Ostrowa Tumskiego, od początków państwa polskiego po czasy współczesne, opowiada Brama Poznania – Interaktywne Centrum Historii Ostrowa Tumskiego.

Zamek Przemysła. Rezydencja władców na Ostrowie Tumskim została rozebrana w XIII w., po tym jak Przemysł I i jego brat Bolesław Pobożny założyli miasto na lewym brzegu Warty. Tam, na wzgórzu, wzniesiono zamek. Nazywamy go także królewskim, bo jego budowę rozpoczął Przemysł II, późniejszy król (ponadto przez wieki służył on kolejnym królom jako rezydencja).

W świadomości każdego Polaka **Przemysł II** to władca, który po raz pierwszy użył orła w koronie jako godła państwowego.

Zamek nie przetrwał w całości do naszych czasów, jego rewitalizacji dokonano w XXI w. Obecnie znajduje się w nim Muzeum Sztuk Użytkowych. Osobna sala ekspozycyjna poświęcona jest Przemysłowi II.

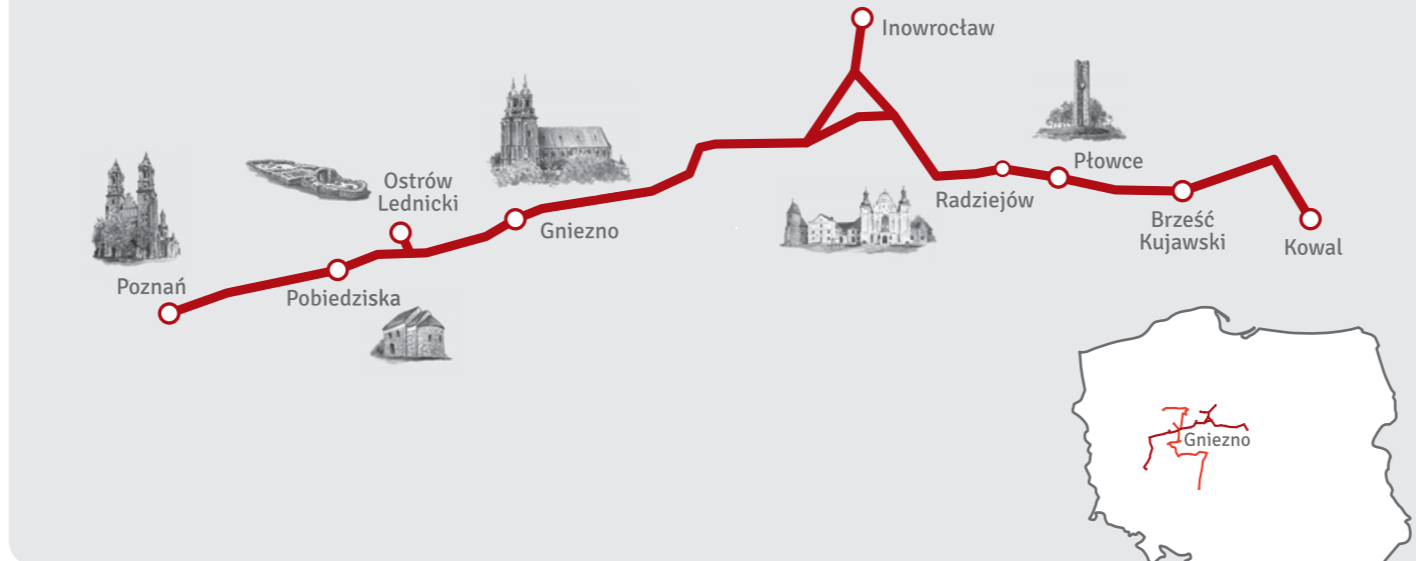
Pomnik Kazimierza Odnowiciela w Pobiedziskach
fot. Karol Budziński



Pobiedziska

Miasto kultywuje pamięć o **Kazimierzu Odnowicielu**, księciu, który odbudował w XI w. państwo zniszczone i rozbite w wyniku buntów poddanych i najazdu czeskiego księcia Brzetysława. Ponoć to w okolicy Pobiedzisk książę pokonał zbuntowanego Masława, dzięki czemu odzyskał Mazowsze. „Zdobyl zwycięstwo, pokój i cały kraj” – te słowa Galla Anonima o Kazimierzu Odnowicielu zacytowano na cokole pomnika księcia, który stoi w miasteczku.

Ostrów Lednicki
fot. Mateusz Wrzesiński



Ostrów Lednicki

Jednym z najważniejszych grodów państwa wczesnopiastowskiego był Ostrów Lednicki. Na wyspie jeziora Lednica powstała rezydencja księcia, do której przylegała kaplica – pozostałości dwóch basenów chrzcielnych pozwalają przypuszczać, że mógł się tu odbyć chrzest **Mieszka I**. Przedmioty znalezione przez archeologów, w tym monety, złote i srebrne ozdoby, włócznie, miecze, zdobione strzemiona, a także bezcenne zabytki sakralne, świadczą o tym, że w lednickim

Fragment Drzwi Gnieźnieńskich
fot. Piotr Skórnicki



grodzie przebywały ówczesne elity, na czele z władcą i jego družyną. Gościł tu prawdopodobnie też cesarz **Otton III** podczas pielgrzymki do grobu **św. Wojciecha**.

Gniezno

W katedrze w Gnieźnie koronowało się pięciu władców: **Bolesław Chrobry** i jego syn **Mieszko II** (obaj w 1025 r.), **Bolesław Śmiały**, zwany też Szczodrym ze względu na swoją hojność wobec Kościoła, **Przemysł II** (kilka miesięcy po koronacji został zamordowany) oraz **Wacław II**, król Czech, który zdobył polski tron i ożenił się z córką Przemysła II **Ryką Elżbietą**.

Katedra nie jest jedynym przystankiem na trasie Traktu Królewskiego. Wiedzie on po najciekawszych zabytkach miasta. Rolę przewodników przyjęły sympatyczne rzeźby królików, a aplikacja Królika Goń pomaga podążyć ich śladem. Na trakcie napotkamy posągi koronowanych w Gnieźnie królów oraz legendarnych władców: Lecha i Piasta.

W 1000 r. gród w Gnieźnie był areną wielkich wydarzeń: Bolesław Chrobry z wielką pompą przyjmował tu cesarza niemieckiego **Ottona III**. Dostojny pielgrzym modlił się wówczas w kościele – rotundzie, bo to najpierw tam spoczęły szczątki **św. Wojciecha**.

By bliżej poznać historię grodu i jego rolę w państwie Piastów, warto zajrzeć do Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie.

Pomnik upamiętniający bitwę pod Płowcami
fot. Dariusz Bednarek



Inowrocław, Radziejów, Płowce i Brześć Kujawski

Kujawy związane są z **Władysławem Łokietkiem**, którego rządy zakończyły okres rozbitcia dzielnicowego. W Inowrocławiu rezydował jego ojciec książę **Kazimierz Kujawski**. Nie wiemy dziś na pewno, czy Łokietek urodził się w Inowrocławiu, czy może w Brześciu Kujawskim, gdzie na rynku stoi pomnik. Króla uczcili też pomnikiem w Radziejowie, któremu Łokietek nadał prawa miejskie i ufundował kościół Franciszkanów. Niedaleko Radziejowa leżą Płowce, które zasłynęły z bitwy wojsk Władysława Łokietka z Zakonem Krzyżackim w 1331 r.

Kowal

Miasteczko na Kujawach słynie z tego, że 30 kwietnia 1310 r. na tutejszym zamku (nieistniejącym już) urodził się **Kazimierz Wielki**. Jego pomnik, który wraz z cokołem mierzy 7 m, odsłonięto 700 lat po narodzinach króla. Idea budowy pomnika powstała 100 lat wcześniej. Udało się wtedy odsłonić w tajemnicy przed zaborcą jedynie popiersie króla, które do dziś można podziwiać w kościele św. Urszuli.

Warto odwiedzić

Giecz – gród, z którego być może wywodził się ród Piastów. Powstał w drugiej połowie IX w.

Grzybowo – jeden z największych grodów powstałych w początkach państwa piastowskiego.

Kalisz – znany jest od starożytności. W IX w. powstał tu gród, który rozkwitł za panowania księcia Mieszka III Starego. Książę po śmierci spoczął w ufundowanej przez siebie kolegiacie św. Pawła. Miastem opiekowali się też inni piastowscy władcy, w tym Bolesław Pobożny, fundator świątyń, oraz Kazimierz Wielki, który wiele razy odwiedzał Kalisz i dbał o jego rozwój.

Pomnik Kazimierza Wielkiego w Kowalu
fot. Kujawsko-Pomorska Organizacja Turystyczna



Punkty informacji turystycznej na Szlaku Piastowskim

POZNAŃ

Informacja Turystyczna – Stary Rynek ****

Stary Rynek 59/60
61-772 Poznań
tel. (61) 852 61 56
e-mail: it@plot.poznan.pl

www.poznan.travel

Informacja Turystyczna – Dworzec Główny PKP ****

ul. Dworcowa 2
61-801 Poznań
tel. (61) 633 10 16
e-mail: dworzec@plot.poznan.pl

www.poznan.travel

BRZEŚĆ KUJAWSKI

Informacja Turystyczna Brześć Kujawski

ul. Kolejowa 34
tel. 786 931 262
e-mail: informacja.turystyczna@brzesckujawski.pl

www.brzesckujawski.pl

GNIEZNO

Powiatowe Centrum Informacji Turystycznej ***

ul. Chrobrego 40/41
62-200 Gniezno
tel./fax: (61) 428 41 00
e-mail: info@szlakpiastowski.com.pl

www.informacjaturystycznagnie-zno.pl

INOWROCŁAW

Inowrocławska Lokalna Organizacja Turystyczna

ul. Królowej Jadwigi 3
tel. (52) 355 53 71
e-mail: biuro@inlot.com.pl

www.visitinowroclaw.pl

www.szlakpiastowski.pl

KALISZ

Centrum Informacji Turystycznej ****

ul. A. Chodyńskiego 3
(wejście od ul. Zamkowej)
62-800 Kalisz
tel./fax: (62) 598 27 31, 571 315 110
e-mail: it@um.kalisz.pl

www.cit.kalisz.pl

KONIN

Centrum Informacji Turystycznej w Koninie***

ul. Dworcowa 2
tel. (63) 246 32 48
e-mail: kontakt@turystyka.konin.pl

KRUSZWICA

Informacja Turystyczna w Kruszwicy

ul. Podzamcze 1
tel. (52) 351 53 03
e-mail: biuro@pttk-kruszwica.pl

www.pttk-kruszwica.pl

PAKOŚĆ

Centrum Informacji Turystycznej

ul. Barcińska 11
tel. (52) 356 90 41
e-mail: cit@pakosc.pl

www.kalwariapakoskapark.pl

WŁOCŁAWEK

Włocławska Informacja Turystyczna

ul. Warszawska 11/13
tel. (54) 411 27 57
e-mail: it@osir.wloclawek.pl

www.osir.wloclawek.pl

ŻNIN

Lokalna Organizacja Turystyczna Pałuki

ul. Plac Wolności 20
tel. (52) 303 14 81
e-mail: it@znin.pl

www.it.znin.pl

Wybrane wydarzenia

Poznań

W stolicy Wielkopolski nie można się nudzić, miłośnicy historii znajdą tu wiele atrakcji. Brama Poznania zaprasza na przykład na tematyczne zwiedzanie ekspozycji w ramach cyklu „Rodzinne oprowadzania”, a w maju na historyczną Majówkę. W czerwcu warto zajrzeć na Jarmark Świętojański, któremu towarzyszy mnóstwo wydarzeń kulturalnych, pokazy i warsztaty.

Jesienią odbywa się cykliczny Weekend z Historią na Trakcie Królewsko-Cesarskim, z wykładami, koncertami i wystawami.

Pobiedziska

Pod koniec kwietnia w Grodzie Pobiedziska i Skansenie Miniatur Szlaku Piastowskiego rozgrzewa wszystkich atmosfera dobrej zabawy podczas Wiecu Piastowskiego i Otwarcia Sezonu. Organizatorzy zachęcają do strzelania z tresusza, udziału w konkursie łuczniczym czy relaksującego spaceru po miniaturowym szlaku.

Ostrów Lednicki

Na wyspie jeziora Lednica oraz w tzw. Małym Skansenie odbywa się wiele różnych imprez przybliżających czas pierwszych polskich władców i życie w średniowieczu, zwłaszcza Noc Kupały przyciąga turystów swoim bogatym programem i magicznym klimatem.

Gniezno

W ostatni weekend lipca odbywa się w Gnieźnie jedna z największych imprez historycznych w Polsce: Festiwal Kultury Słowiańskiej Koronacja Królewska. Dwa dni festiwalu wypełnione są od rana do wieczora atrakcjami, takimi jak walki wojów, prezentacje życia codziennego w piastowskiej osadzie, warsztaty edukacyjne, pokazy żonglerki i woltyżerki, zabawy plebejskie, turniej łuczniczy. Festiwal co roku otwiera barwny korowód historyczny, w którym prezentują się piastowscy wojowie, łucznicy, rzemieślnicy i inni zacni mieszkańcy gnieźnieńskiego grodu.

Warto dodać, że przez całe lato odbywa się w Gnieźnie Królewski Festiwal Artystyczny, a w jego ramach różnorakie imprezy, w tym pikniki, festyny, pokazy i rekonstrukcje historyczne.

Inowrocław

W rocznicę pierwszej pisemnej wzmianki o Inowrocławiu (z 20 stycznia 1185 r.) odbywają się Imieniny Miasta, podczas których organizowane są imprezy przybliżające lokalną historię. Imieniny uświetnione są koncertami. Ważnym wydarzeniem są też czerwcowe Dni Inowrocławia, podczas których nie brakuje pokazów walk rycerskich.

Brześć Kujawski

W mieście Władysława Łokietka we wrześniu organizowany jest piknik historyczny, który obfituje w rekonstrukcje walk rycerskich, pokazy dawnego tańca i inne atrakcje, jak np. strzelanie z łuku, rzut toporem czy lepienie garnków.

Radziejów i Płowce

Na polu we wsi Płowce, u podnóża kopca z pomnikiem, odbywa się co roku w sierpniu inscenizacja bitwy między wojskami Władysława Łokietka i Zakonu Krzyżackiego. Impreza po raz pierwszy została zorganizowana w 2001 r. W inscenizacji uczestniczą bractwa rycerskie z całej Polski, dla turystów jest to świetna lekcja historii. Bitwę poprzedza piknik historyczny. W Radziejowie, dzień przed inscenizacją, odbywa się korowód historyczny, pokazy rycerskie, warsztaty i różnorakie inne imprezy.

Kowal

Co roku na początku maja odbywa się tu Jarmark Kazimierzowski w rocznicę urodzin Kazimierza Wielkiego. Imprezę rozpoczyna korowód historyczny i złożenie kwiatów pod pomnikiem króla. Na mieszkańców i turystów czeka też mnóstwo atrakcji: występy, koncerty, pokazy.

Giecz

W gieckim grodzie w lipcu odbywa się piknik rodzinny „Letnie o Piastach bajanie”. Program obfituje w różne atrakcje: pokazy rzemioł, gry i zabawy plebejskie, inscenizacje historyczne, prelekcje i gawędy.

Grzybowo

Walki piastowskich wojów można podziwiać w sierpniu podczas corocznej imprezy, jaką jest Grzybowski Turniej Wojów. Turyści mogą liczyć na różne dodatkowe atrakcje, koncerty, wykłady, pokazy dawnych rzemioł i życia w grodzie.

Kalisz

W Kaliskim Grodzie Piastów, czyli w rezerwacie archeologicznym na Zawodziu, odbywają się dwie cykliczne imprezy, które przenoszą nas w średniowieczne czasy. Jest to Jarmark Archeologiczny oraz Biesiada Piastowska.

Weekend na Szlaku Piastowskim

To prawdziwe święto szlaku. W ciągu trzech dni większość obiektów organizuje różnorakie imprezy: spacer i zwiedzanie z przewodnikiem (także fabularyzowane), gry terenowe, koncerty, inscenizacje, wykłady i warsztaty, degustacje, rajdy. Co roku wydarzenia łączy inny temat przewodni, np. „Słowiańskie obrzędy i legendy” czy „Gry i zabawy matych Słowian”. W ten sposób cykliczna impreza za każdym razem szykuje niespodzianki.

Noc Muzeów

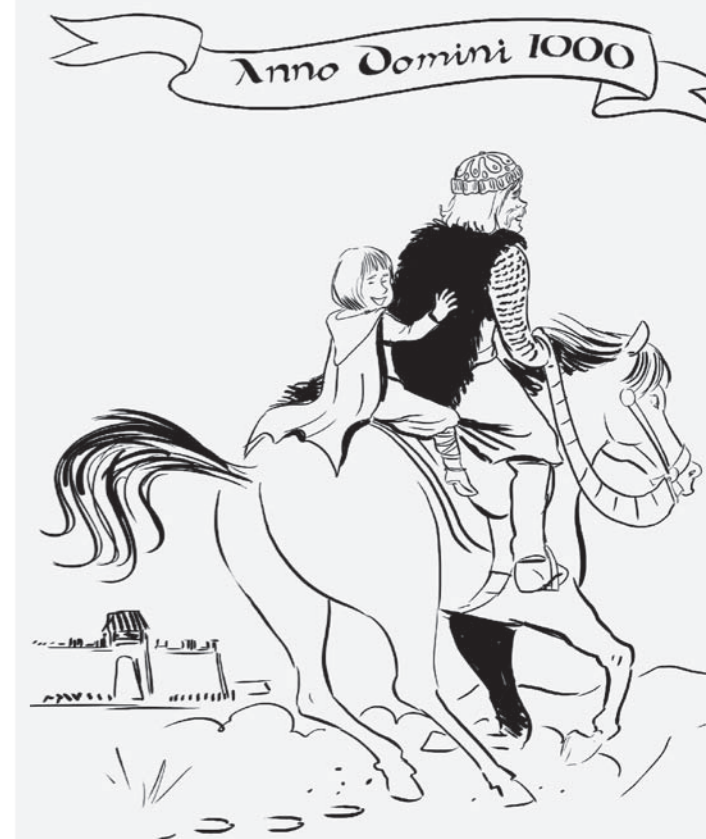
Odbywa się wiosną, zwykle w maju. W tym czasie większość muzeów i obiektów jest otwarta wieczorem i w nocy, organizuje także niecodzienne formy prezentacji swoich zbiorów.

Wydawca:
Wielkopolska Organizacja Turystyczna

Poznań 2019

Autor: **Jacek Y. Łuczak**

Projekt: **digraf.pl**



Inscenizacja bitwy pod Płowcami
fot. Daniel Pach/UMWKP



Koronacja Królewska
w Gnieźnie
fot. M. Zakrzewski



Maszyny oblężnicze w działaniu
w Grodzie Pobiedziska
fot. Bartosz Styszynski



Noc Muzeów
w Muzeum Początków Państwa Polskiego
w Gnieźnie
fot. fotostube



Trasa: Tropem wielkich Piastów